

Avocații NNDKP analizeaza ultimele modificari ale legislației în materia achizițiilor publice. Adina Chilim – Dumitriu, Partener: Efectul aplicării acestor noi prevederi care simplifica și accelereaza atribuirea contractelor ar trebui sa ne permita accesarea resurselor financiare puse la dispoziție de UE prin PNRR. Îi va reveni Curții Constituționale sau poate chiar CJUE rolul de a stabili proporționalitatea unora dintre aceste masuri

Domeniul achizițiilor publice a suferit în ultima perioadă o serie nouă de modificari legislative. Cea mai importantă schimbare a apărut ca urmare a adoptării Ordonanței Guvernului nr. 3/2021, prin care s-a dorit implementarea unor masuri care să combata amânarea/întârzierea implementării unor proiecte de investiții majore, cu impact social și economic la nivel național sau local, inclusiv a celor finanțate din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Adina Chilim – Dumitriu, Partener NNDKP și coordonator al practicii de achiziții publice și PPP, explica faptul ca scopul declarat al Executivului a fost atribuirea mai rapida a contractelor de achiziții publice și, implicit, îmbunătățirea absorbției fondurilor europene, inclusiv în ceea ce privește proiectele finanțate din PNRR. „În consecință, efectul aplicării acestor noi prevederi care simplifica și accelereaza atribuirea contractelor ar trebui sa ne permita accesarea resurselor financiare puse la dispoziție de UE prin PNRR, realizarea investițiilor mult așteptate din sectoarele cheie menționate în PNRR, precum și dezvoltarea economica atât la nivel național, cât și la nivel regional sau local”, nuanțeaza avocatul.

Avantaje și...

Expertul mai spune ca și prin PNRR sunt anunțate noi masuri care sa flexibilizeze și sa digitalizeze materia achizițiilor publice și a atribuirii acestor contracte, cu respectarea principiilor transparenței, dar luând în considerare și celeritatea impusa de obligația din PNRR de a implementa și finaliza proiectele într-un termen relativ scurt de la angajarea sumelor respective.

În opinia Partenerului NNDKP, noile reglementari deja adoptate în materia desfășurării procedurilor de achiziții publice au avantajul de a eficientiza atribuirea contractelor de achiziție publica prin reducerea unor termene (perioada maxima de prelungire a termenului de întocmire a raportului procedurii, termenul în care autoritățile contractante au obligația de a realiza anumite operațiuni – publicarea deciziei de anulare a procedurii, anularea/emiterea unui act sau adoptarea unei masuri necesare pentru restabilirea legalității ca urmare a unei decizii CNSC / a instanței de judecata), simplificarea și fluidizarea desfășurării procedurilor de achiziție public.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

... Dezavantaje

Ele pot duce însă și la îngreunarea procesului de contestare a rezultatelor acestora (marirea nivelului cauțiunii care se constituie în cazul depunerii unei contestații). „În același sens al eficientizării întregului proces, s-a stabilit ca după încheierea primului ciclu de contestare (după adoptarea deciziei CNSC / a primei instanțe), autoritatea contractanta este obligată să semneze contractul de achiziție publică cu ofertantul declarat câștigător în situația în care CNSC respinge contestația și menține rezultatul evaluării și raportul procedurii, chiar dacă s-ar iniția și cel de-al doilea ciclu de contestare prin caile de atac”, menționează avocatul.

Totuși, nu trebuie pierdut din vedere că rapiditatea atribuirii unui contract de achiziție publică poate avea neajunsul de a nu asigura respectarea tuturor rigorilor impuse de principiile care guvernează acest domeniu – transparența, nediscriminarea, concurența, tratamentul egal etc.

„Simplificarea cadrului normativ în materia achizițiilor nu este ușoară pentru legiuitor, întrucât nu se poate aduce atingere normelor imperative la nivel european stabilite prin directive. În plus, sunt și alte principii în joc în afara de utilizarea eficientă a fondurilor publice, care în unele situații ar trebui să aibă prioritate față de rapiditatea atribuirii contractelor de achiziții publice. Nu se poate sacrifica transparența procedurilor, accesul egal al ofertanților la contracte sau dreptul la apărare și accesul la justiție pe altarul folosirii rapide a fondurilor PNRR – în loc să producem dezvoltare economică și socială riscăm să producem alte dezechilibre”, completează expertul.

Trebuie privită partea plină a paharului și astfel se poate observa că noul cadru legislativ aduce multe avantaje pentru cei implicați în achiziții publice.

Pe de altă parte, printre măsurile anunțate prin PNRR în domeniul achizițiilor publice merita menționate și cele privind digitalizarea (noi formulare standard pentru anunțurile de participare), extinderea capacităților SEAP, prin includerea posibilității formulării contestațiilor/plângerilor direct în SEAP, interconectarea SEAP cu alte sisteme informatice operate și administrate de alte instituții și autorități publice (ONRC, ANI, ANAF, ANAP, CNSC, MAI, MJ), tocmai pentru a reduce volumul documentelor depuse de ofertanți și pentru a oferi autorităților contractante acces direct la informațiile care demonstrează îndeplinirea cerințelor de calificare și selecție a ofertanților.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din această arie de practică](#)

Sunt descurajați contestatarii

Mai mult, în ultimul an și jumătate au fost introduse o serie de modificări menite să descurajeze contestatarii. În

aceasta categorie intra: creșterea repetata a nivelului maxim al cauțiunii de la 220.000 lei la 880.000 lei într-o prima etapa și, recent (din august 2021), la 2.000.000 lei, înlocuirea cauțiunii cu o taxa de timbru semnificativa în cazul contestațiilor formulate la tribunal în loc de CNSC (având în vedere ca, în cazul cauțiunii, aceasta este recuperabila în majoritatea cazurilor, dar taxa de timbru nu, s-a eliminat practic accesul la Tribunal în acest fel), instituirea obligației autorității contractante de a încheia contractul în urma deciziei CNSC (daca prin decizia CNSC se menține rezultatul procedurii), fara necesitatea de a mai aștepta Decizia Curții de Apel etc.

„Este discutabil daca toate aceste masuri sunt proporționale cu scopul urmarit, sau daca nu aduc atingere accesului la justiție și dreptului la aparare al ofertanților nemulțumiți. La fel ca în trecut când au fost implementate astfel de masuri, îi va reveni Curții Constituționale rolul de a stabili proporționalitatea unora dintre acestor masuri, sau poate chiar Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)”, atrage atenția avocatul.

În aceste condiții este posibil ca ofertanții necâștigatori sa fie mai puțin interesați de declararea unor cai de atac (împotriva deciziei CNSC), în urma admiterii carora s-ar vedea puși în situația de a trebui sa introduca o acțiune în anulare / constatarea nulității contractului deja încheiat (acțiune supusa unei taxe de timbru substanțiale, stabilita prin raportare la valoarea contractului respectiv), în legatura cu un contract de achiziție publica deja executat parțial a carui preluarea ar fi în mod obiectiv foarte dificil de realizat într-un stadiu avansat al implementarii contractului.

Respectarea unor principii esențiale garantate prin Constituție

Adina Chilim – Dumitriu este de parere ca majorarea cuantumului cauțiunii (pentru contestațiile în fața CNSC) ar putea sa determine ofertanții sa renunțe la depunerea unor contestații vadit inadmisibile sau nefondate, în funcție, bineînțeles, și de gradul de încredere în oferta depusa, precum și de informațiile referitoare la competitorii lor în ceea ce privește îndeplinirea sau nu a cerințelor obligatorii impuse prin documentația de atribuire.

„Având in vedere ca discutam de fonduri europene, sume substanțiale care ar putea fi accesate de România prin PNRR, acestea nu vor putea fi utilizate decât prin respectarea regulilor în materie de achiziții publice, trasate la nivel de directiva și implementate în legislația naționala prin pachetul legislativ adoptat în 2016. Prin urmare, aproape toate proiectele anunțate prin PNRR ar trebui implementate prin proceduri de achiziție publica și este de așteptat ca volumul acestora ar urma sa creasca în perioada de implementare a PNRR. Iar daca reușim sa implementam masurile de reforma și proiectele asumate prin PNRR, impactul asupra economiei României nu poate fi decât unul pozitiv”, menționeaza avocatul.

Totuși, cadrul legislativ actual, chiar prin ultimele modificari aduse, nu poate fi considerat suficient pentru a garanta faptul ca proiectele sunt implementate în timp util pentru accesarea sumelor alocate cu fonduri PNRR.

De multe ori s-a constatat ca, în practica, apar situații în care anumite litigii privind proceduri de achizitie publica au durat și peste doi ani, în cazul în care au existat mai multe etape de contestare, dupa mai multe cicluri de evaluare / reevaluare.

„Pe de alta parte, accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil sunt principii esențiale garantate prin Constituție, iar a aduce atingere acestora pentru simplul motiv al accelerarii procedurilor (astfel încât sa nu fie pierdute anumite finanțari) poate crea alte dezechilibre majore, inclusiv situații în care tot statul va putea fi raspunzator de acordarea de despagubiri celor prejudiciați prin atribuirea unui contract cu nerespectarea principiilor esențiale în materie”, avertizeaza Partenerul **NNDKP**.

Unde ar trebui sa se uite firmele

Având în vedere noul cadru legislativ și modificările aduse de acesta, firmele trebuie să fie foarte atente atunci când doresc să participe într-un proiect care vizează o achiziție publică. Cel mai benefic pentru ele este să plece la drum alături de un consultant specializat în acest domeniu.

„Clienții noștri – operatori economici care participă constant la proceduri de achiziție publică – cunosc în detaliu modul de desfășurare al procedurilor, prevederile legale, uneori și diferitele interpretări ale acestora și termenele impuse. Vom continua să ne asistăm clienții cu profesionalism, ținându-i la curent în mod constant cu modificările legislative intervenite, cu cele care sunt puse în dezbatere în legislația publică, precum și cu eventualele schimbări de opinie la nivelul autorității de reglementare. Le vom atrage atenția asupra dispozițiilor cu privire la reducerea anumitor termene care i-ar putea pune în situația în care să aibă mai puțin timp de reacție față de anulare sau solicitări / acțiuni ale autorităților contractante, precum și la modul în care anumite reglementări ar putea avea impact asupra rezultatelor alese în vederea obținerii poziției de ofertant câștigător într-o procedură de atribuire sau într-un cadru litigios”, subliniază **Adina Chilim – Dumitriu**.

NNDKP are o activitate intensă în achiziții publice

Atât în 2020, cât și în 2021, echipa de achiziții publice și PPP din cadrul **NNDKP** a avut o activitate intensă, fiind implicată în multe proiecte importante în domenii diverse precum infrastructura de transport rutier și feroviar, exploatarea petrolieră și resurse naturale, apărare.

În prezent, practica **NNDKP** de achiziții publice numără șapte avocați specializați în consultanța în domeniul achizițiilor publice, la care se adaugă încă șase avocați din practica de litigii, specializați în disputele specifice achizițiilor publice. Departamentul de achiziții publice este coordonat de **Adina Chilim-Dumitriu**, care are o experiență de peste 24 de ani în domeniu.

Partenerul firmei de avocatură amintește faptul că fiecare mandat are particularitățile sale atât la nivelul problematicii supuse analizei cât și la nivelul strategiei de urmat, existând de fiecare dată un complex de elemente și împrejurări care trebuie aplicat în interesul clientului.

Astfel, unele dintre proiectele majore derulate în 2021 au vizat achiziții în domeniul apărării. Echipa **NNDKP** a fost implicată în proceduri complexe privind achiziția de către statul român de elicoptere de intervenție pe mare sau uscat, de drone sau a unui sistem radio troposferic. Aceste proiecte au fost gestionate de **Adina Chilim Dumitriu**, *Partener și Coordonator al practicii NNDKP de Achiziții Publice și PPP* și **Cristian Dranca**, *Asociat Manager în cadrul practicii*.

Un alt sector în care avocații au fost implicați substanțial este cel al infrastructurii. Câteva exemple de proiecte majore includ: procedura de achiziție pentru modernizarea liniei de cale ferată dintre Arad și Timișoara (cu o valoare de aproximativ 815 milioane euro), licitația privind construirea Lotului 4 al autostrazii Sibiu-Pitești (cu o valoare de peste 400 milioane euro) sau procedura de achiziție publică pentru atribuirea contractului pentru proiectarea și construirea primei secțiuni a noii linii de metrou care va conecta Bucureștiul de aeroportul Henri Coanda (în valoare de aproximativ 260 milioane euro).

Toate aceste proiecte au fost coordonate de **Adina Chilim-Dumitriu**, **Alexandru Aman** (*Asociat Manager*) și **Cristian Dranca** (*Asociat Manager*).

Printre clienții importanți asistați se numără FCC Construction, PORR, Siemens, Kontron.

„**NNDKP** are un portofoliu constant de clienți, societăți importante în domeniul lor de activitate (construcții, IT,

aparare, farmaceutic, etc.) iar proiectele în care aceștia ne solicita asistența reflecta prioritățile autorităților și procedurile care sunt lansate de acestea. Avem, bineînțeles, și clienți noi (cum ar fi societăți din Turcia care au devenit din ce în ce mai interesate de procedurile de achiziții publice în domeniul infrastructurii de transport rutier și feroviar), dar cel mai mult ne bucura încrederea pe care ne-o acorda clienții cu care avem o colaborare constantă, de ani de zile, și care imediat după lansarea unei noi proceduri (sau chiar mult înainte, în faza de proiect) ne anunța de intenția lor de a lucra împreună, pentru a se asigura de disponibilitatea noastră în proiectele respective. În prezent, cele mai interesante proiecte pe care le avem în derulare vizează domeniile infrastructurii de transport (cai ferate, autostrăzi, metrou), aparare, învățământ, farmaceutic”, amintește *Partenerul NNDKP*.

Asistența acordată de avocați clienților firmei a fost diversă și complexă, de la suport în pregătirea ofertelor, în clarificarea cerințelor documentației de atribuire, până la asistența în etapa de negociere (în cadrul procedurilor de negociere competitivă) și la contestarea atât a prevederilor documentațiilor de atribuire considerate restrictive, cât și a rezultatului procedurii sau, respectiv, în intervențiile introduse în vederea susținerii rezultatului procedurii, după caz.

„Atunci când construim abordarea pentru fiecare proiect care ne este încredințat, ținem cont de elementele distinctive ale acestuia, în ceea ce privește complexitatea sau sectorul de referință. Astfel, echipa noastră multidisciplinară asigură o abordare particularizată pentru ca are capacitatea și experiența de a înțelege un proiect atât privindu-l individual, de sine statator, cât și într-un context mai larg, de business al clientului nostru. Calibram cu foarte mare atenție munca juridică de rutină inerentă domeniului cu soluțiile inovatoare și orientate spre latura comercială pe care le propunem, pentru a asigura mereu un plus de valoare pentru clienții noștri. Iar rezultatele pe care pe care le obținem vin să reconfirme că avem o abordare câștigătoare! Practica noastră a fost clasată în mod constant pe prima poziție (*Tier 1/Band 1*) în clasamentele realizate de ghiduri juridice internaționale de renume (începând cu anul 2008 de către *Chambers and Partners*, 2001 de către *The Legal 500* și 2005 de către *IFLR 1000*), lucru care nu face decât să reconfirme angajamentul nostru de a furniza servicii la cele mai înalte standarde”, a subliniat **Adina Chilim-Dumitriu**, în interviul acordat *BizLawyer*.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](http://LadyLawyer.ro)